

אש קודש

המדריך לזיהוי סיכונים: חפש את ה'בלעם'!

בחיינו, לתת פתרון לכל איום גם אם הוא נראה שולי ומזערי, כי דווקא האיומים הגדולים, ה'בלעמים' למיניהם, לא נראים מאיימים בכלל.

אין עם לבדד ישכון...

על הפס' 'לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים' **אומר הרבי מקוצק זי"ע** ווארט נורא. בלעם ראה שכל זמן שישראל איתנים בדתם אין שום עצה כנגדם, וככל שגוזרים עליהם גזירות הם רק הולכים ומתחזקים, לכן הוא ראה רק עצה אחת, שאומות העולם יתחברו עמם ועי"ז ינתקו אותם מדתם וכך יוכלו להם, וזה שנאמר 'אשר יעשה העם הזה' היינו עם ישראל, 'לעמך' שישתוו לעמך ולאומות העולם ח"ו!

המסר העולה מהווארטים האמורים רלוונטי מאוד לזמננו. מצד אחד יש צמאון אדיר לרוחניות וזה כמובן חיובי, אך מצד שני יש לא מעט גורמים זדוניים שמצילים את זה כדי להוריד את החומות, לעשות את 'העם הזה לעמך', ופתאום זה מותר לצורכי קירוב, וזה לא כבר לא כ"כ חמור וכן על זה הדרך, ומפרשתן נלמד לא לשתוק אפילו מול דבר שנראה בעינינו פעוט כי אי אפשר לדעת איזה בלעם עומד מולנו, ואם נעמוד על הגדרי שלנו, הקב"ה יילחם לנו ויצילנו מבלעם בן זמננו.

ונסיים בהקשר לזה בדבר משעשע ששמעתי מר' שמואל גריינמן שסיפר ששמע מאחד הבורים יפי הנפש.. שבא להראות עד כמה אנו צריכים להיות ככל הגויים עפ"ל, והוכיח את דבריו מהפסוק שאומר 'אין' עם לבדד ישכון... מכאן שאין דבר כזה עם שיהיה שונה ובודד אלא צריך להיות כמו כולם... אז מעבר לטעות המשעשעת שאפילו את לשון הפס' הוא לא ידע, יש כאן יותר מזה שדווקא הפס' הזה מלמדנו להיפך שזה היחודיות שלנו 'הן עם לבדד ישכון' והיא סוד הצלחתנו!

א פרייליכ'ן שאבע'ס

הדור וראשי הקהילות, ועד עצרות חיוזוק ותפילה ועוד ועוד, כעת נחזור למדבר ונבין עד כמה הדבר תמוה, איפה בני ישראל? מדוע השמועות על בלק ובלעם לא מבעירים את השטח לבטל את רוע הגזירה? מדוע חיכו עד שהקב"ה בעצמו הפך את הקללה לברכה?

את השאלה הזו שאל **הרבי מקוצק זי"ע** והוסיף שעוד היו בבני ישראל מדור ראשון שהיו דור דעה, ואיך לא הרגישו ולא עלה על דעתם שהוא מסוגל להרע להם, ואי אפשר לומר שהוא רחוק מהם ולא ידעו בכלל מה קורה, שהרי כתוב 'וירא את ישראל' וכמו שבלעם ראה אותם בוודאי גם הם ראו אותו, ואיך לא הבחינו בצרה המתרגשת עליהם?

מסביר הקוצק'ר רב'ה עפ"י המובא בגמ' שבלעם היה חגיר, עיוור, חרש, ונמוך! ומבחינה גופנית היה שבור ורצון ונראה ממש שבר כלי, ולכן בני ישראל אמרו לעצמם בולזל 'מסתובב פה כמור קטן, חגיר, עיוור וחרש...' ולא העלו בדעתם בכלל שיש בו משהו ושנשקפת ממנו סכנה, וזו הייתה קליפת בלעם שהיא קליפה גדולה וקשה מאוד שמצליח להסתתר כל כך, ולכן הוצרכו שהקב"ה יהפוך את הקללה לברכה!

ולפי זה מסביר את דברי הנביא מיכה שנקרא בהפסטה 'עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור מן השיטים עד הגלגל למען דעת צדקות ה' מה זה זכור נא? הנביא מצווה עלינו לזכור זאת כי באמת לא ידענו את זה בזמן אמת! לא האמנו שיש פה סיכון בכלל, הדחקנו את הבעיה מפני שהיא הייתה נראית כל כך קטנה, ודווקא משום כך היה קשה מאוד להתמודד מולה.

ומכאן לכותרת המפתיעה: חפש את הבלעם! האמנם זו דרך לזיהוי מוקדם של סיכונים? התשובה היא כן! כיצד עושים זאת? זה המסר האדיר שאנו לומדים מפרשתנו, לתת את היחס הנכון לכל דבר

הזכרנו פעמים רבות את דברי רבותינו בספה"ק שהתורה לא באה לספר לנו סיפורים ולא ללמדנו פרק בהיסטוריה ח"ו, אלא התורה היא נצחית ובאה ללמדנו אורחות חיים כיצד להתמודד עם מצבים כאלה ואחרים, ובגיליון זה לא פעם לקחנו את סיפור הפרשה לחיינו אנו, ובפרשת בלק מתחדדת השאלה מה המסר אלינו? איזה בלעם מאיים עלינו?

מי שלומד את הפרשה שם לב לדבר מאוד תמוה, התורה מספרת לנו את הסיפור של בלק ובלעם כמעט רק מהזווית המואבית והמדינית, ועם ישראל כאילו לא נמצא בסיפור, לא מסופר על דיונים מעמיקים כיצד להתמודד עם האיום שבפתח, לא בתפילה ולא במלחמה, עד שרק הקב"ה בעצמו הופך את הקללה לברכה.

כדי לחדד את התמיהה ננסה לתאר את המציאות במדבר במושגים שלנו.

בני ישראל יושבים בשלווה איש על דגלו בערבות המדבר, קמים בבוקר ושומעים בשטיבלא'ך כותרת מרעישה על אויב שנמצא לא רחוק מהם והוא נחוש להלחם בהם עד חרמה וכעת הוא שכר את שירותיו של נביא מדיני בעל שם עולמי שיקח אותו עוד צעד בדרך לניצחון. בהתחלה בטח הם אמרו לעצמם 'נעבא'ך הכל דמיונות בראש של בלק.. כישופים.. עניינים, אבל אל דאגה, לנו יש את הקב"ה ואנו לא צריכים אפילו להילחם' אבל מים ליום גברו השמועות שהעסק הרבה יותר רציני מכפי שהיה נדמה.. בואו נתקדם לימינו ונדמיין לרגע את אחינו שבגולה שנמצאים תחת ממשלה שמטיבה עמהם ולא נלחמת ביהדות, והנה, הם עומדים לפני בחירות וברקע מאיימת עליהם מפלגה פופולארית שנושאת על דגלה את המלחמה ביהדות, בוקר אחד הם קמים לידיעה שאותה מפלגה שכרה את שירותי הקמפיין של היועץ המוצלח ביותר בעולם, מה הם היו עושים? ברור שהשטח היה בוער, מכינוסים בהולים אצל גדולי